

ОРГАНІЗАЦІЯ ВІДТВОРЕННЯ СТАДА ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ. СТРУКТУРА СТАДА

Павлова О.С.

Магістр 2 р.н. ФВМ, вет.забезпечення скотарства, вівчарства та козівництва

Відтворення стада корів

- Організаційні заходи щодо відтворення основного поголів'я великої рогатої худоби мають бути спрямовані на його поліпшення за рахунок заміни малопродуктивних корів високопродуктивним породним молодняком.

Процес відтворення стада здійснюють цілеспрямовано, відповідно до організаційно-економічних заходів, досягнення найбільш високої ефективності виробництва в кінцевому

При формуванні основного поголів'я враховують спосіб його утримання, при індустріальній технології — відповідність його потенціалу і продуктивності запрограмованій системі машинного доїння, стійкість проти хвороб і екстремальних умов середовища.

Відтворення стада великої рогатої худоби

□ в сільськогосподарських підприємствах здійснюють переважно за рахунок вирощування власного ремонтного молодняка.

Процес відтворення має забезпечувати необхідну кількість поголів'я, його структуру і продуктивність відповідно до обсягу виробництва продукції на перспективу та спеціалізації галузі, поліпшення племінних якостей тварин.

- Процес відтворення стада слід пов'язувати із заходами щодо поліпшення використання маточного поголів'я, ліквідації яловості корів, збільшення приплоду. Цього досягають, комплектуючи основне стадо з високопродуктивних, породних тварин, організуючи належний догляд і годівлю збалансованими за поживністю кормами, своєчасне паруванням як корів, так і ремонтного молодняку.

- Для своєчасного поновлення стада, заміни вибракуваного поголів'я в господарстві виділяють групу ремонтного молодняку. Її формують з телят від племінних корів. За розміром ця група в 1,5–2 рази більша за поголів'я корів, яке підлягає вибракуванню.

Це дає змогу відібрати для парування найбільш розвинений молодняк з добрими ознаками майбутньої корови. Решту тварин з групи ремонтного молодняку відгодовують на м'ясо.

- Особливо важливим є комплектування стада основного поголів'я в умовах індустріалізації галузі. За допомогою спеціальних тестів формують вирівняне стандартне поголів'я з урахуванням таких вимог, як високий рівень продуктивності, швидкість віддачі молока, швидкість споживання корму, відсутність агресивності. Молоде поголів'я має бути придатним для машинного доїння і годівлі, стійким проти захворювань і стресів, здатним до відтворення тощо.

- У процесі відтворення основного поголів'я в скотарстві важливо встановити раціональну його структуру відповідно до прийнятої спеціалізації в галузі.

Від раціонального співвідношення статевих і вікових груп тварин залежать темпи відтворення стада, рівень виходу продукції та її собівартість.

- На **структуру стада** впливають напрям галузі, вік реалізації молодняка, темпи росту поголів'я, строки отримання приплоду та інші фактори. Визначають структуру стада великої рогатої худоби, як правило, на початок або кінець року, оскільки між цими періодами відбуваються постійні зміни в поголів'ї.

-

- Розрізняють фактичну і організаційну структуру стада.
- **Фактична структура** відображує дійсний стан поголів'я на певний період.
- **Організаційна структура** стада повинна відповідати програмі перспективного розвитку галузі, досягненню передбачених програмою показників щодо кількості тварин, їх продуктивності тощо. Структура стада великої рогатої худоби відображує спеціалізацію галузі.
- Наприклад, у молочному скотарстві частка корів становить понад 55%, у молочно-м'ясному — від 45–55%, м'ясо-молочному — 35–45%, у м'ясному — до 35%. Частка корів у стаді залежить від строків реалізації молодняка. Наприклад, у стаді молочного напрямку ефективною є реалізація всього молодняка в ранньому віці — після 20-денного (молозивного) періоду.

□

- У господарствах приміських зон при молочному напрямку скотарства доцільно мати таку структуру стада великої рогатої худоби (в % до загального поголів'я):
 - корови — 60,
 - нетелі — 9,
 - молодняк старше року — 11,
 - телята до року — 20.
- Така структура стада забезпечує щорічну реалізацію (на 100 голів стада) 49–50 голів худоби, в тому числі на м'ясо — 9–10, на плем'я — 20, телят у віці 4–6 міс.

- Норматив вибракування тварин основного поголів'я залежить від строку їх використання. При його визначенні враховують рівень продуктивності тварин, здатність до відтворення, машинного доїння, інтенсивність їх використання. Процент вибракування при цьому становить 15–25%. На практиці за звичай прагнуть подовжити термін використання основного поголів'я і мають рацію, оскільки вирощування ремонтного молодняка, нетелей пов'язане з великими витратами.

Подо́вженню терміну використання основно́го поголів'я сприяють:

- годівля тварин на основі повноцінних, збалансованих за поживними речовинами раціонів;
- ретельний догляд за тваринами, чітке дотримання розпорядку;
- проведення у визначені строки профілактичних зооветеринарних заходів для запобігання захворюванню тварин;
- застосування раціональних форм організації утримання поголів'я, виконання виробничих процесів;
- створенням нових і поліпшенням існуючих порід тварин, пристосованих до певних умов утримання і використання.

- При вирішенні питання відтворення поголів'я основного стада необхідно прийняти рішення щодо найбільш **раціональної системи отримання приплоду**. Залежно від місця розташування господарства у скотарстві застосовують такі дві системи одержання приплоду: 1) **рівномірного розселення корів протягом року**; 2) **циклічну (сезонну)**. Перша доцільна в господарствах, розміщених навколо великих міст і промислових центрів. Вона забезпечує: рівномірне надходження продукції і постачання населенню незбираного молока протягом року;
- рівномірне надходження коштів від галузі протягом року;
- ритмічну роботу господарства протягом року;

За такої системи виникає настійна потреба в організації ритмічної роботи галузі, якій сприяють:

- повне забезпечення основного поголів'я високоякісними кормами протягом року;
- наявність капітальних приміщень як для основного стада, так і для отримання приплоду;
- організація чіткої роботи з реалізації молока з наявністю пунктів продажу виробленої продукції;
- чітка взаємодія з підприємствами, які займаються дорощуванням молодняку, що реалізується у 20–денному віці.
-

- У більш віддалених господарствах доцільно впроваджувати циклічну (сезонну) систему одержання приплоду у ранньо-весняні місяці. Це дає змогу протягом пасовищного періоду (з 20 травня по 20 жовтня) отримувати більшу кількість продукції при значно менших затратах праці і сумарних витратах. Поголів'я при цьому утримують у літніх таборах, а випасають на природних або штучних пасовищах. Витрати по статтях "Корми" і "Транспортні роботи" значно зменшуються.
- У таких господарствах, як правило, організують переробку продукції

□ Дякую за увагу

